

Concurs RMCS , ediția a IX a, 14 iunie 2014, Oțelu – Roșu

Clasa a XII a

1. Se consideră polinomul $f_m(X) = X^4 - 4X + m \in \mathbb{R}[X]$ și se notează cu x_1, x_2, x_3, x_4 rădăcinile sale.

a) Arătați că, pentru $m=1$, numărul $A = \left(1 - \frac{1}{x_1}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{x_2}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{x_3}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{x_4}\right)$ este întreg.

b) Determinați numărul de rădăcini reale ale polinomului f_1 .

c) Demonstrați că dacă $m \in (0,3)$, atunci polinomul f_m nu are rădăcini întregi.

GM 3/2014, enunț modificat

2. Pentru fiecare număr natural $n \geq 3$ se consideră mulțimea $A_n = \{a \in \mathbb{Z}_n \mid a^2 + \hat{2} = a\}$.

a) Arătați că există $n \geq 3$ pentru care $A_n \neq \emptyset$.

b) Demonstrați că dacă $x \in A_n$, atunci $(\hat{1} - x) \in A_n$.

c) Determinați numărul natural n pentru care A_n are un singur element.

RMT enunț modificat

3. Se consideră șirul $(I_n)_{n \geq 1}$ definit prin $A_n = \int_1^2 ((x-1)(2-x))^n dx$.

a) Arătați că $2(2n+1) \cdot A_n = n \cdot A_{n-1}$, $\forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.

b) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} A_n$

Variantă bacalaureat 2008

4. Se notează $L_n = \int_0^1 \frac{x^n}{1+x^{2n}} dx$, $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Arătați că $L_2 \leq \ln \sqrt{2}$.

b) Demonstrați că $\arctg x \leq x$ pentru orice $x \in [0, +\infty)$.

c) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot L_n$.

Lucian Dragomir, RMT, enunț modificat

Notă: Timp de lucru : **trei ore.**

Toate subiectele sunt obligatorii.

Fiecare problemă se notează cu maxim 7 puncte.

1.	
a) $A = \frac{f(1)}{x_1 x_2 x_3 x_4} = \frac{m-3}{m} = -2 \in \mathbb{Z}$	
b) $\sum_{k=1}^4 x_k^2 = 0$, așadar nu toate rădăcinile sunt reale; (dacă ar fi reale ar trebui să avem $x_k = 0, \forall k = \overline{1,4}$, absurd).	
Cel mult două rădăcini sunt reale; cum $f_1(0) > 0$ și $f_1(1) < 0$, deducem că f_1 are cel puțin o rădăcină reală, situată în intervalul $(0,1)$	
f_1 are două rădăcini reale	
c) $f'(x) = 4x^3 - 4$ și $x=1$ este singura soluție a ecuației $f'(x) = 0$; deoarece, de exemplu, $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ și $x_3, x_4 \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ și $f_m(0) = m > 0, f_m(1) = m - 3 < 0, f_m(2) = m + 8 > 0 \Rightarrow x_1 \in (0,1), x_2 \in (1,2)$, așadar $x_1, x_2 \notin \mathbb{Z}$	
2. a) de exemplu, $\hat{2} \in A_4$	2p
b) $x \in A_n \Rightarrow (\hat{1} - x)^2 + \hat{2} = \hat{1} - \hat{2}x + x^2 + \hat{2} = \hat{1} - \hat{2}x + x - \hat{2} + \hat{2} = \hat{1} - x$, așadar $\hat{1} - x \in A_n$	2p
c) folosind b), condiția din enunț conduce la $x = \hat{1} - x \Rightarrow \overline{2x - 1} = \hat{0}$	1p
de unde $\hat{4}x^2 - \hat{4}x + \hat{1} = \hat{0}$ sau $\hat{4}x^2 - \hat{4}x^2 - \hat{8} + \hat{1} = \hat{0}$, așadar $\hat{7} = \hat{0}$; în concluzie $n = 7$	1p
Verificări imediate conduc la $A_7 = \{\hat{4}\}$	1p
3. a) $A_n = \int_1^2 (-x^2 + 3x - 2)^n dx = \frac{1}{2} \int_1^2 (2x - 3)' (-x^2 + 3x - 2)^n dx =$ $= \frac{1}{2} (2x - 3) (-x^2 + 3x - 2)^n \Big _1^2 + \frac{n}{2} \int_1^2 (2x - 3)^2 (-x^2 + 3x - 2)^{n-1} dx =$ $= 0 + \frac{n}{2} \int_1^2 [4(x^2 - 3x + 2) + 1] (-x^2 + 3x - 2)^{n-1} dx = -2nA_n + \frac{n}{2} A_{n-1}$, concluzia fiind imediată	4p
b) din a) avem $A_n = \frac{n}{4n+2} A_{n-1} < \frac{1}{4} A_{n-1}$; inductiv se arată că $0 < A_n < \frac{1}{4^{n-1}} A_1$ cu criteriul cleștelui deducem că $\lim_{n \rightarrow \infty} A_n = 0$	3p
4. a) $L_1 = \frac{1}{2} \ln 2 = \ln \sqrt{2}$	1p
Se arată că $\frac{x^2}{1+x^4} \leq \frac{x}{1+x^2}, \forall x \in [0,1]$ și se integrează pe $[0,1]$	1p
b) se consideră funcția $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \arctg x - x$; cum $f'(x) = \dots \leq 0, \forall x \in [0,1]$ avem că funcția f este descrescătoare, deci $f(x) \leq f(0) = 0, \forall x \in [0,1]$	2p
c) integrând prin părți avem $nL_n = \int_0^1 x \cdot (\arctg(x^n))' dx = x \cdot \arctg(x^n) \Big _0^1 - \underbrace{\int_0^1 \arctg(x^n) dx}_{not J_n}$	2p
Integrând pe $[0,1]$ inegalitatea (se folosește b)) $0 \leq \arctg(x^n) \leq x^n$ se ajunge, cu teorema cleștelui, la $\lim_{n \rightarrow \infty} J_n = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} nL_n = \frac{\pi}{4}$	1p